

MEŽA EKOLOĢIJAS UN MEŽKOPĪBAS IZAICINĀJUMS LATVIJĀ

Pēteris Zālītis, Dr.habil.silv.

Ekosistēmas shēma

PĀRDALOŠIE FAKTORI

ģeogrāfiskās
koordinātes

reljefs

ekspozīcija

u.c.

EKOSISTĒMA

Radiācija

CO₂

H₂O

O₂

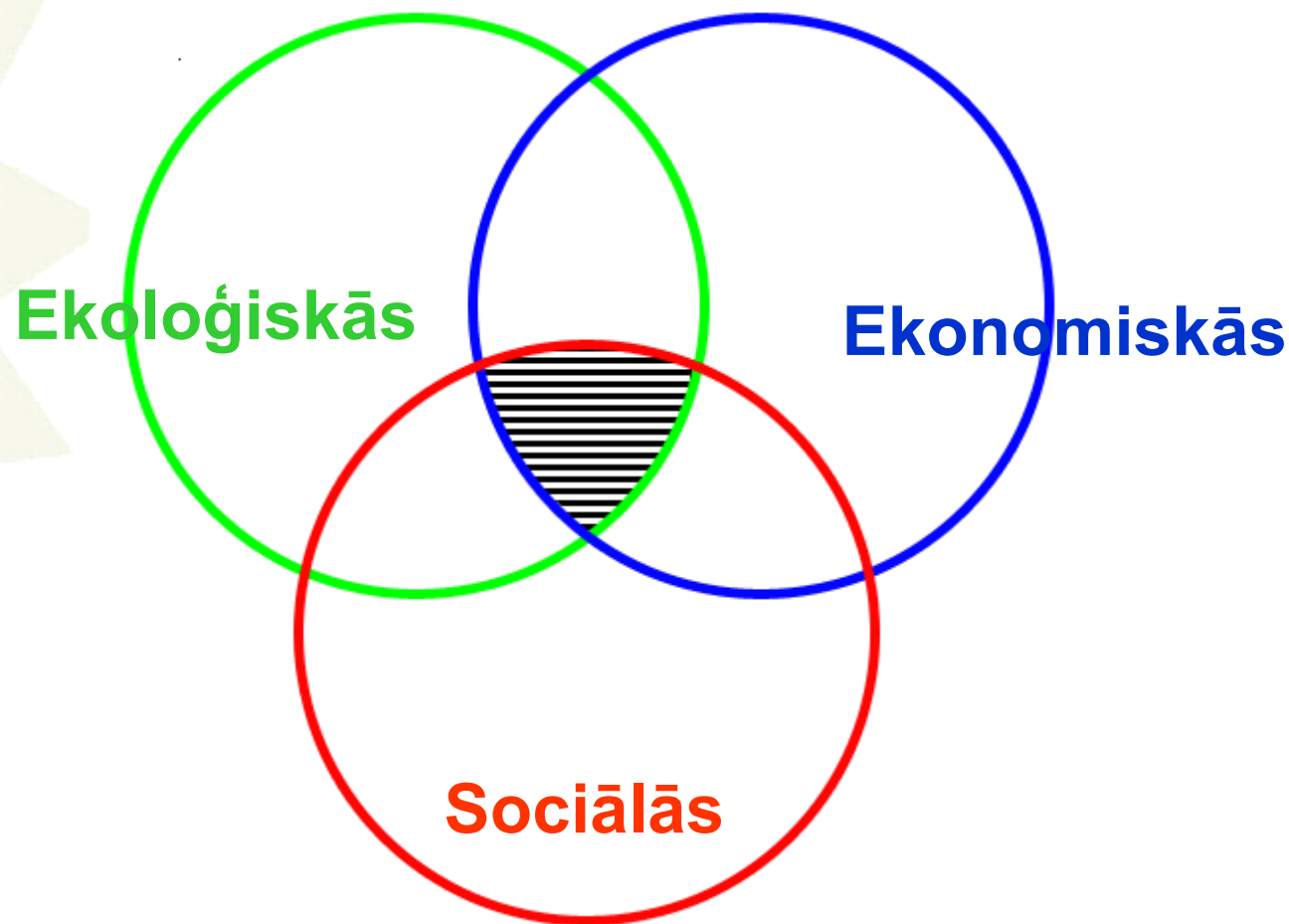
Minerālās vielas

BIOCENOZE

- organikas
ražošana
- organikas
patērēšana
- organikas
uzkrāšana

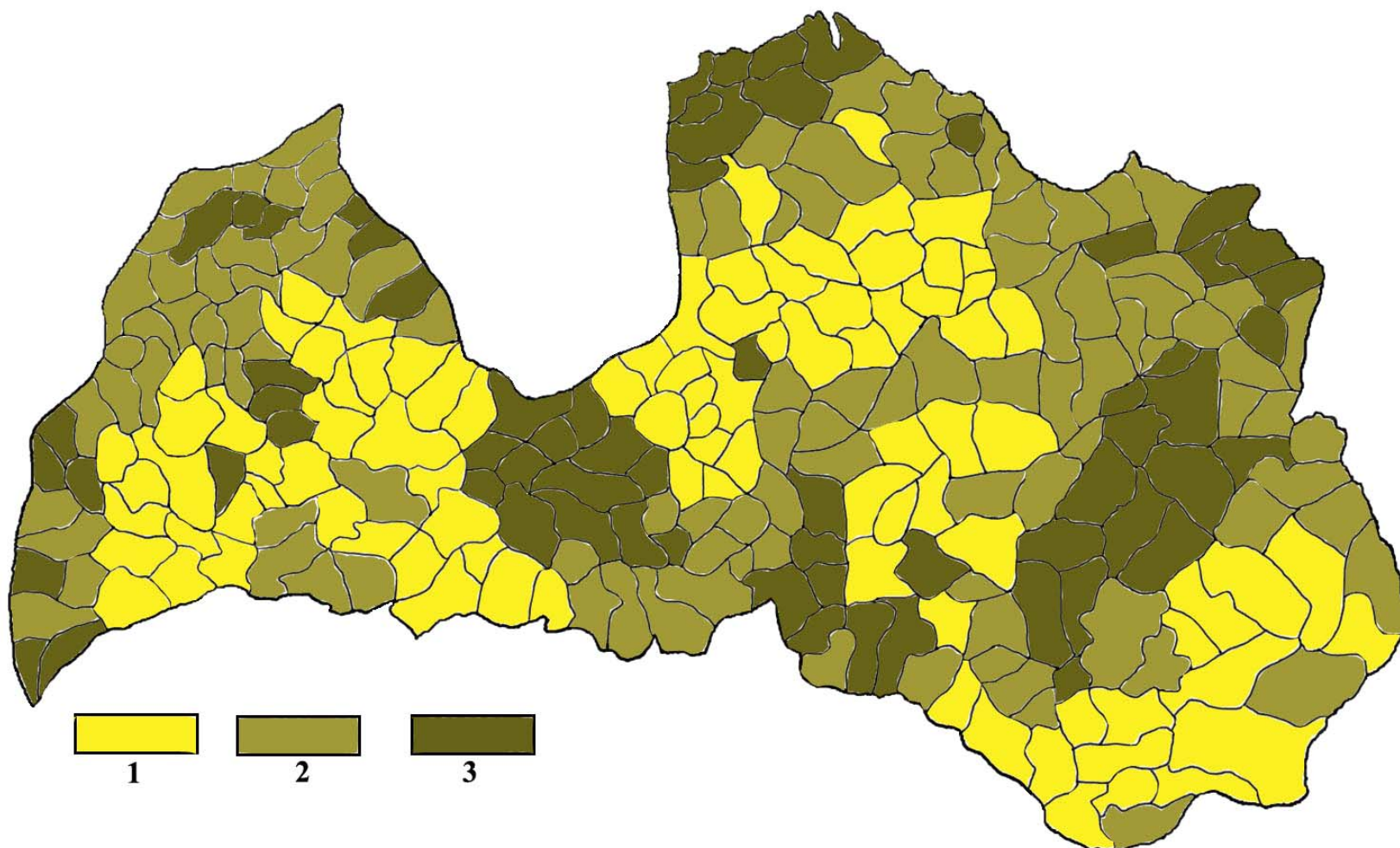
Siltuma
zudumi,
ūdens,
skābeklis,
biokīmiskie
izdalījumi,
minerālo un
organisko
vielu izplūde

Mūsdienu mežsaimniecības funkcionālā shēma

Mežniecību izvietojums ar atšķirīgu pārmitro mežu īpatsvaru:

1 – 5-30%; 2 – 31-50%; 3 – 51-95%

Pārmitro mežu izplatības shēma saistībā ar pazemes ūdeņu barošanās un izplūdes rajoniem

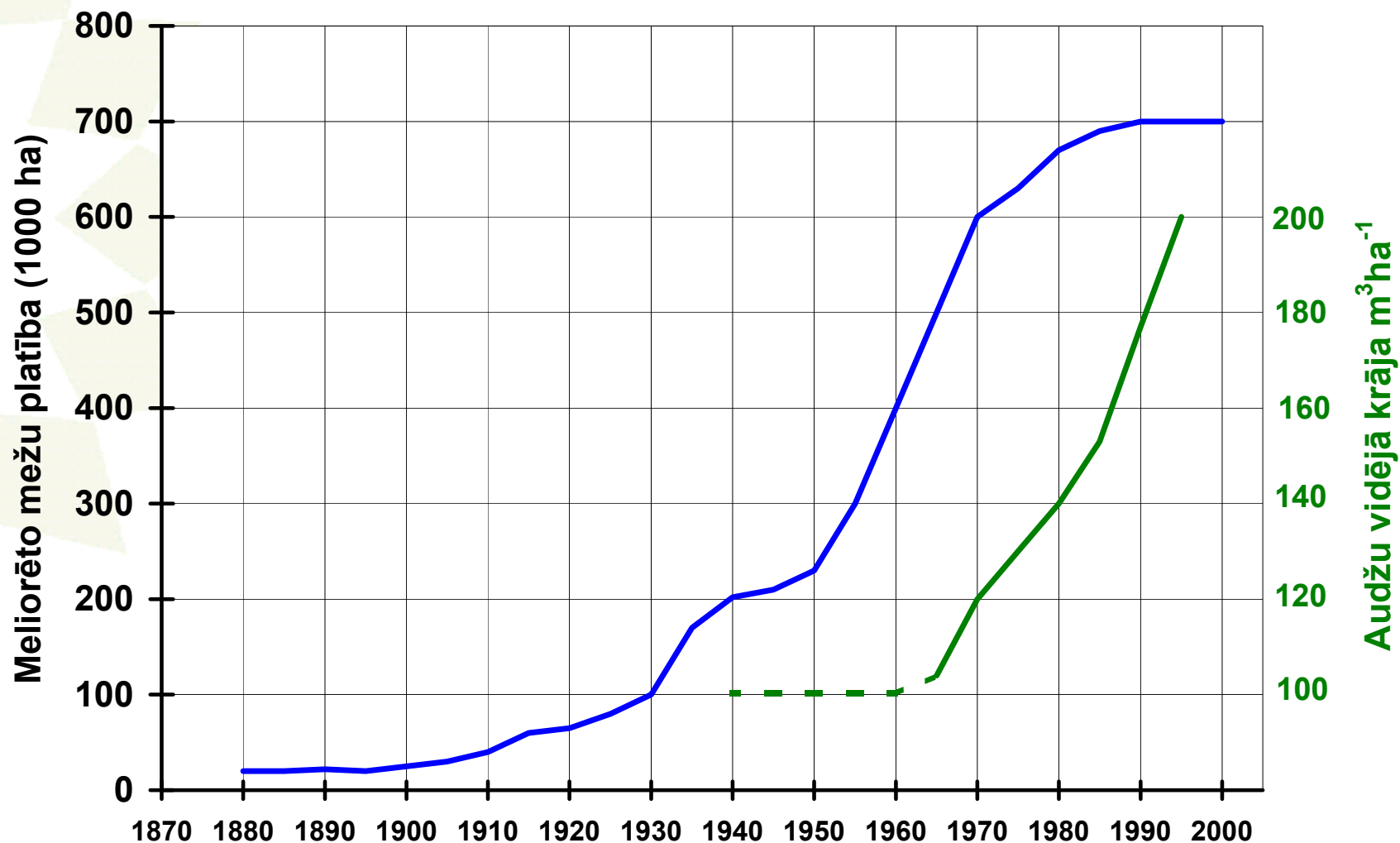

$600 \text{ mm} < N < 950 \text{ mm}$

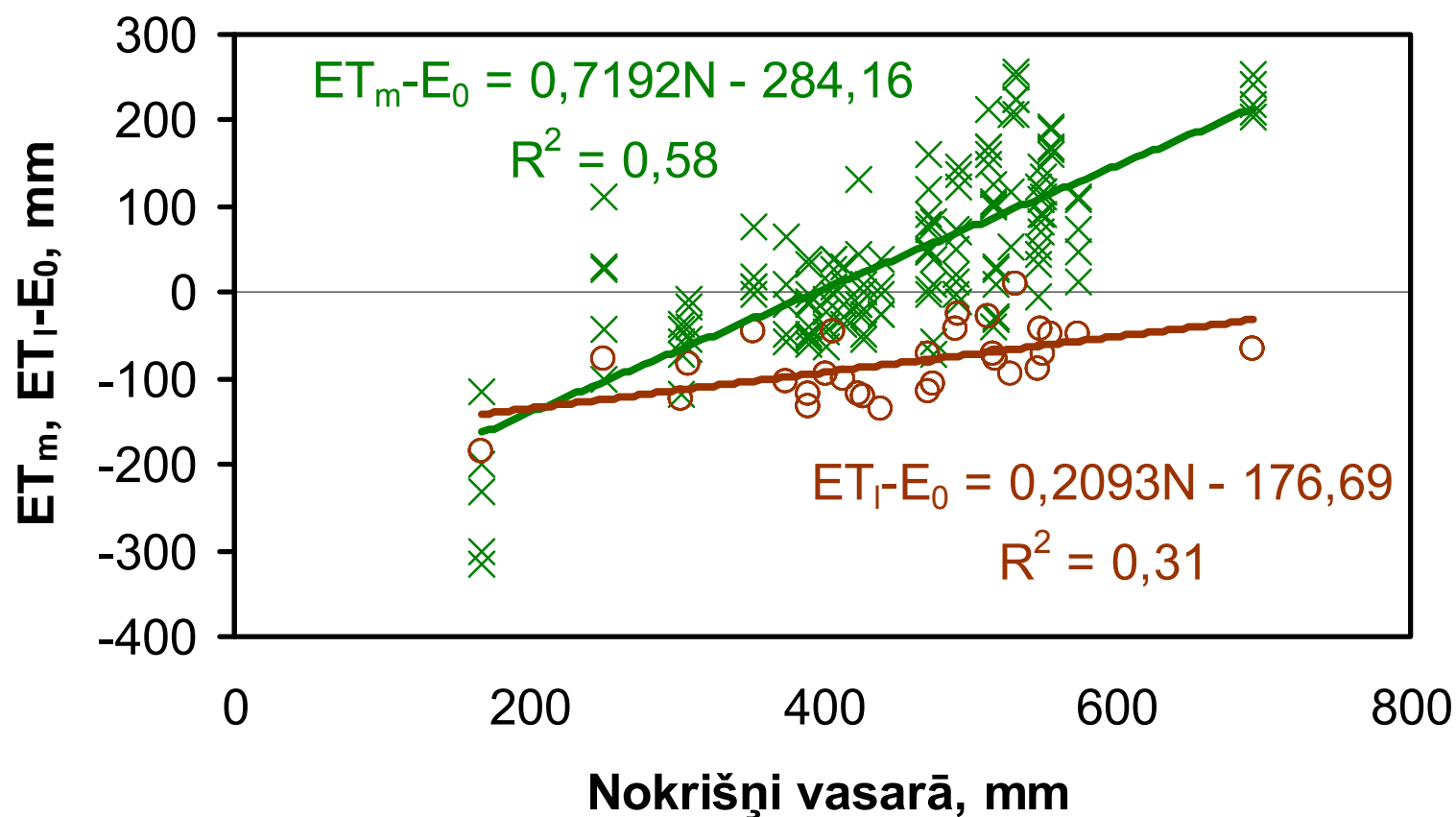
$5\% < W < 95\%$

$r_{W,N} = -0,24 \quad r_{0,05} = 0,11$

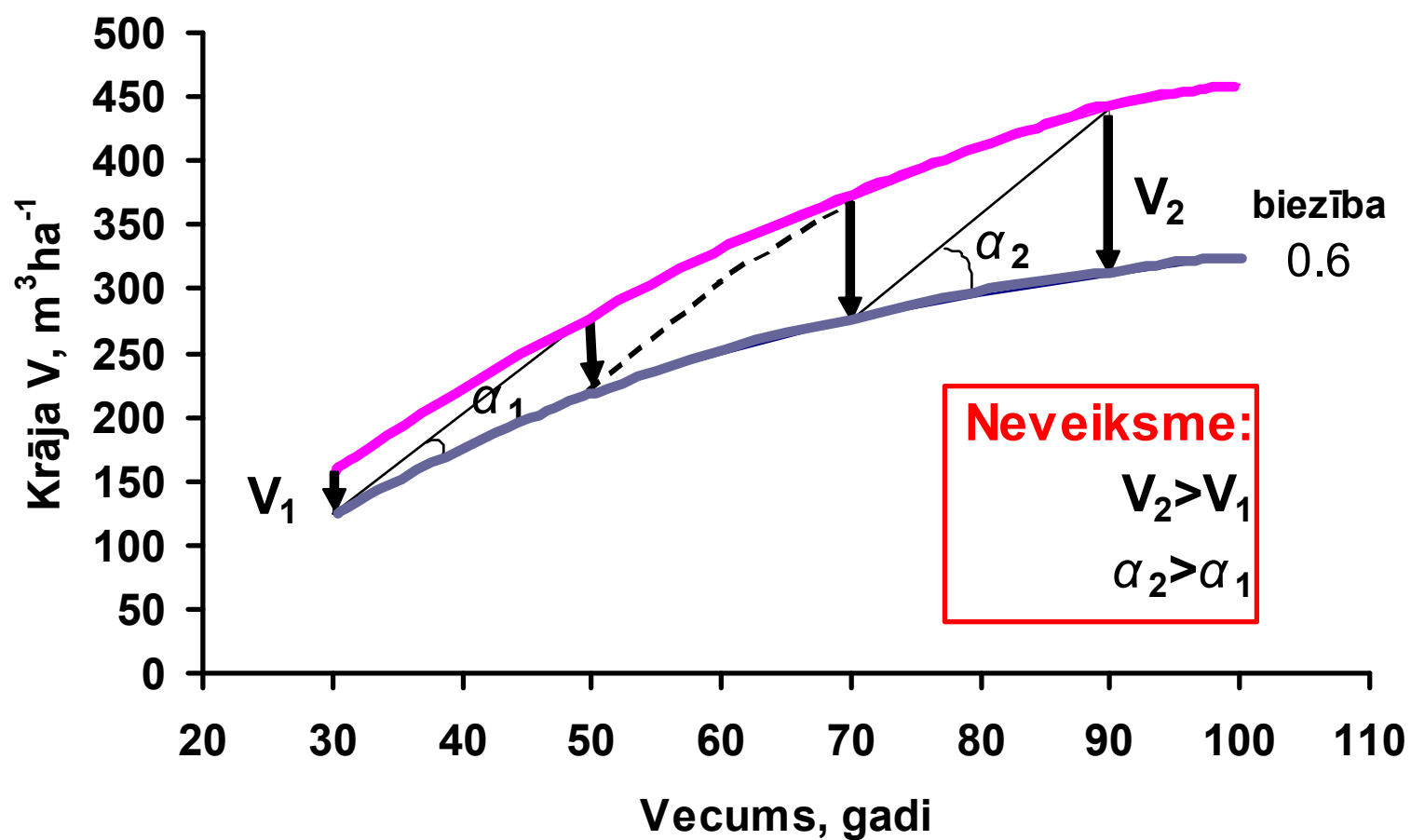
Pārmitro mežu meliorācija un kokaudžu ražība

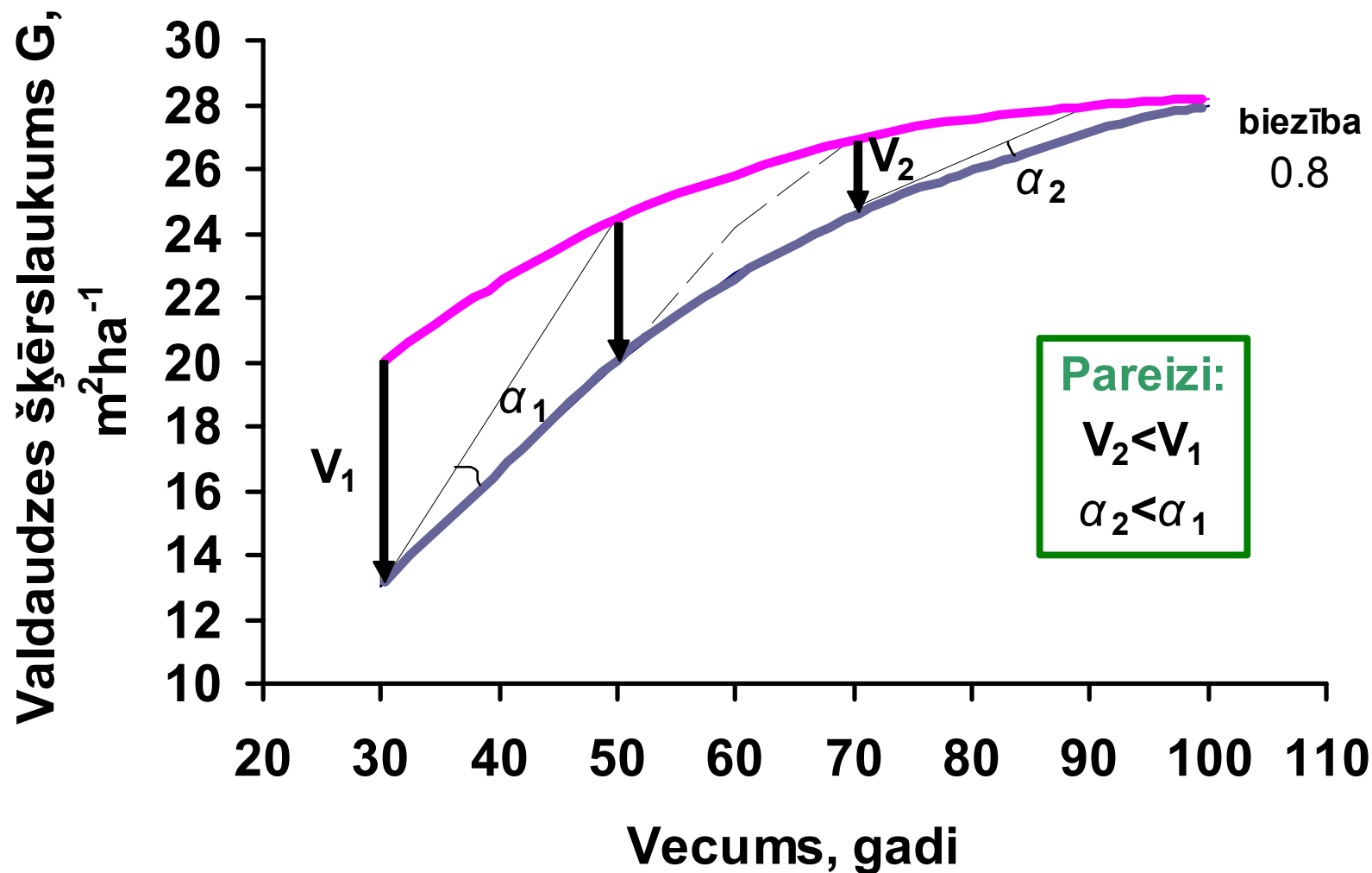
Evapotranspirācija mežā un laukā kā iztvaikojamības (E_0) un vasaras nokrišņu apjoma (N) funkcija

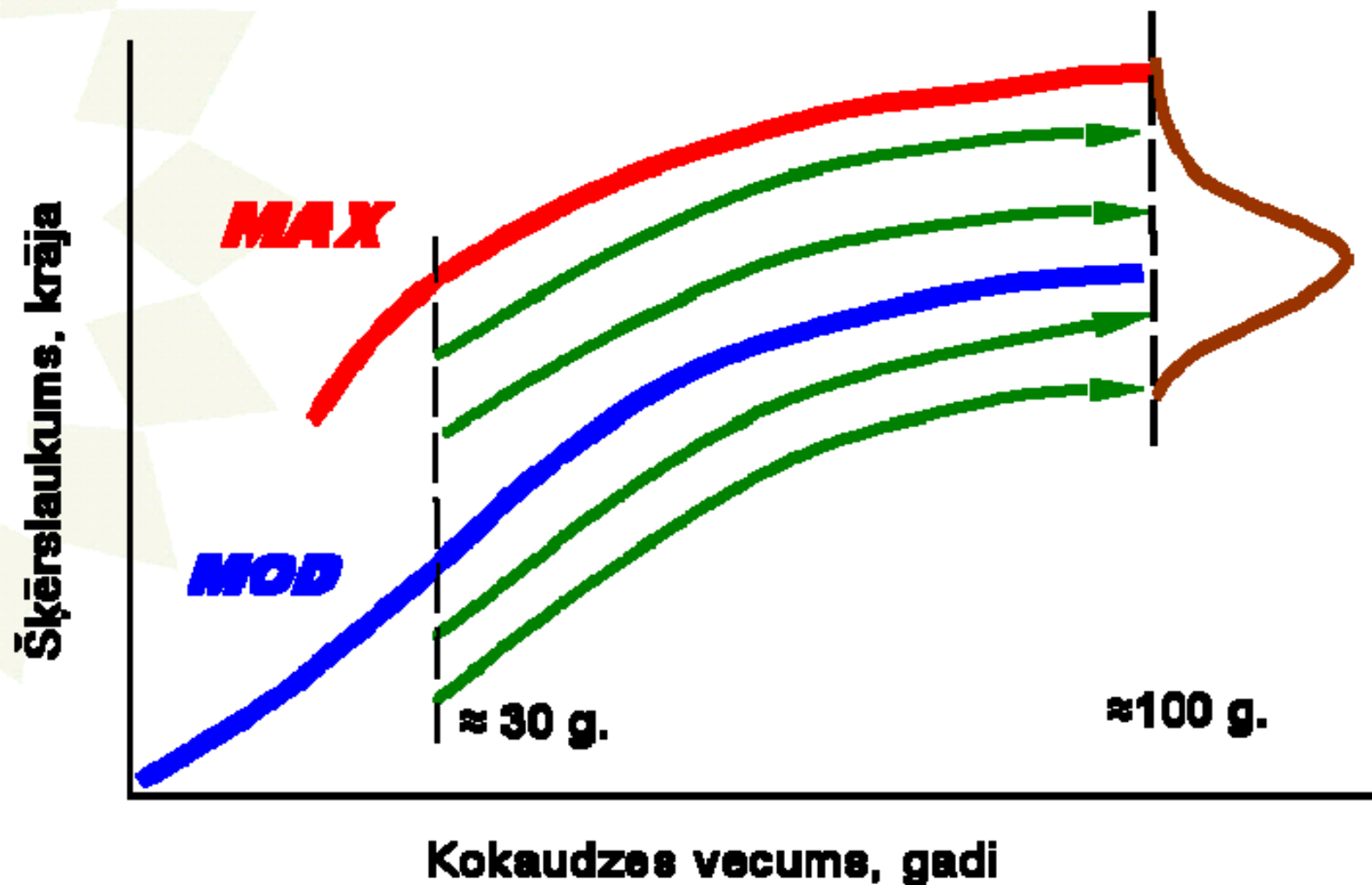
Kopšanas ciršu klūmīgs modelis (1951.-1983.)

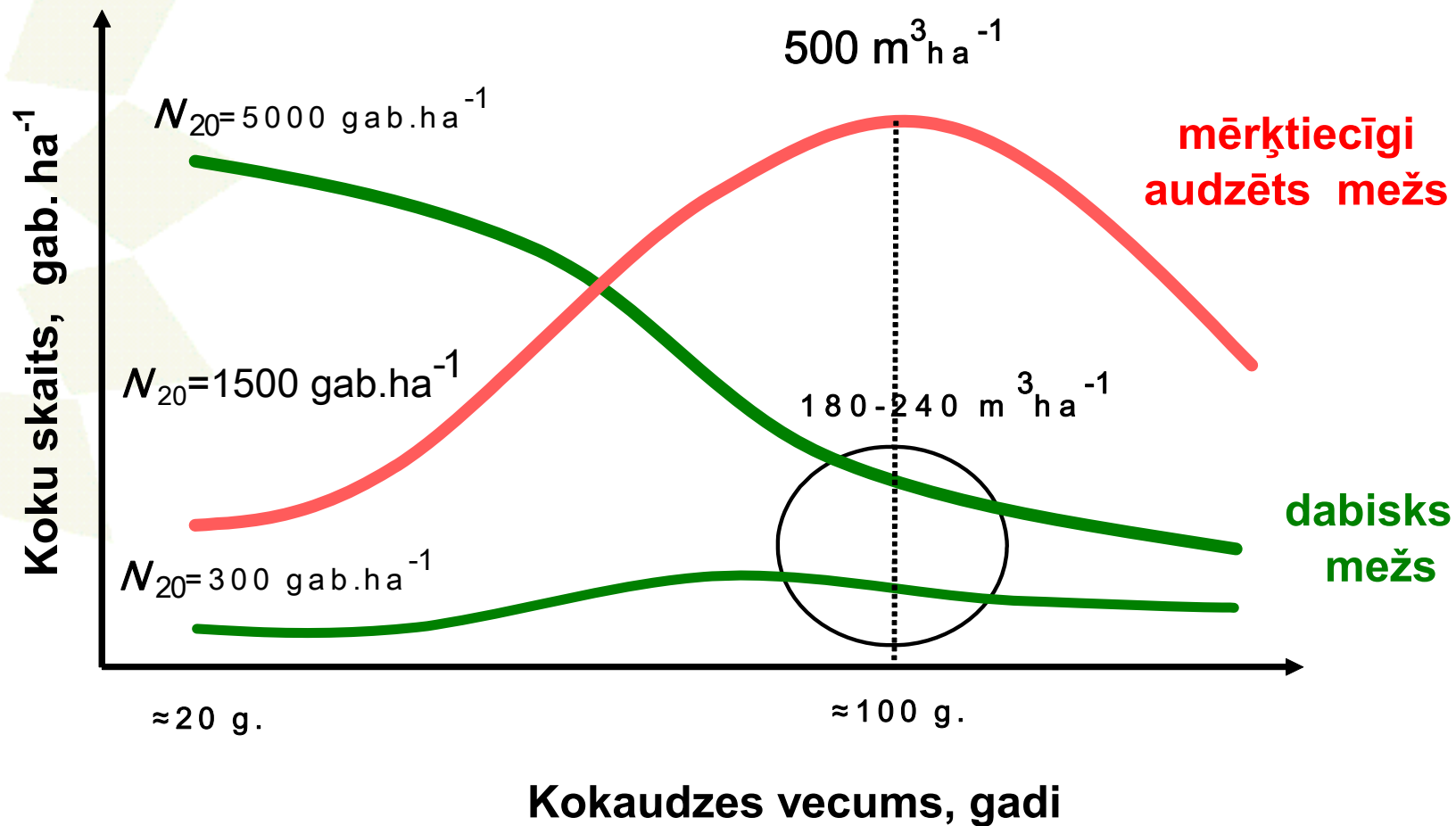
Kopšanas ciršu mežkopības modelis (1985.+)

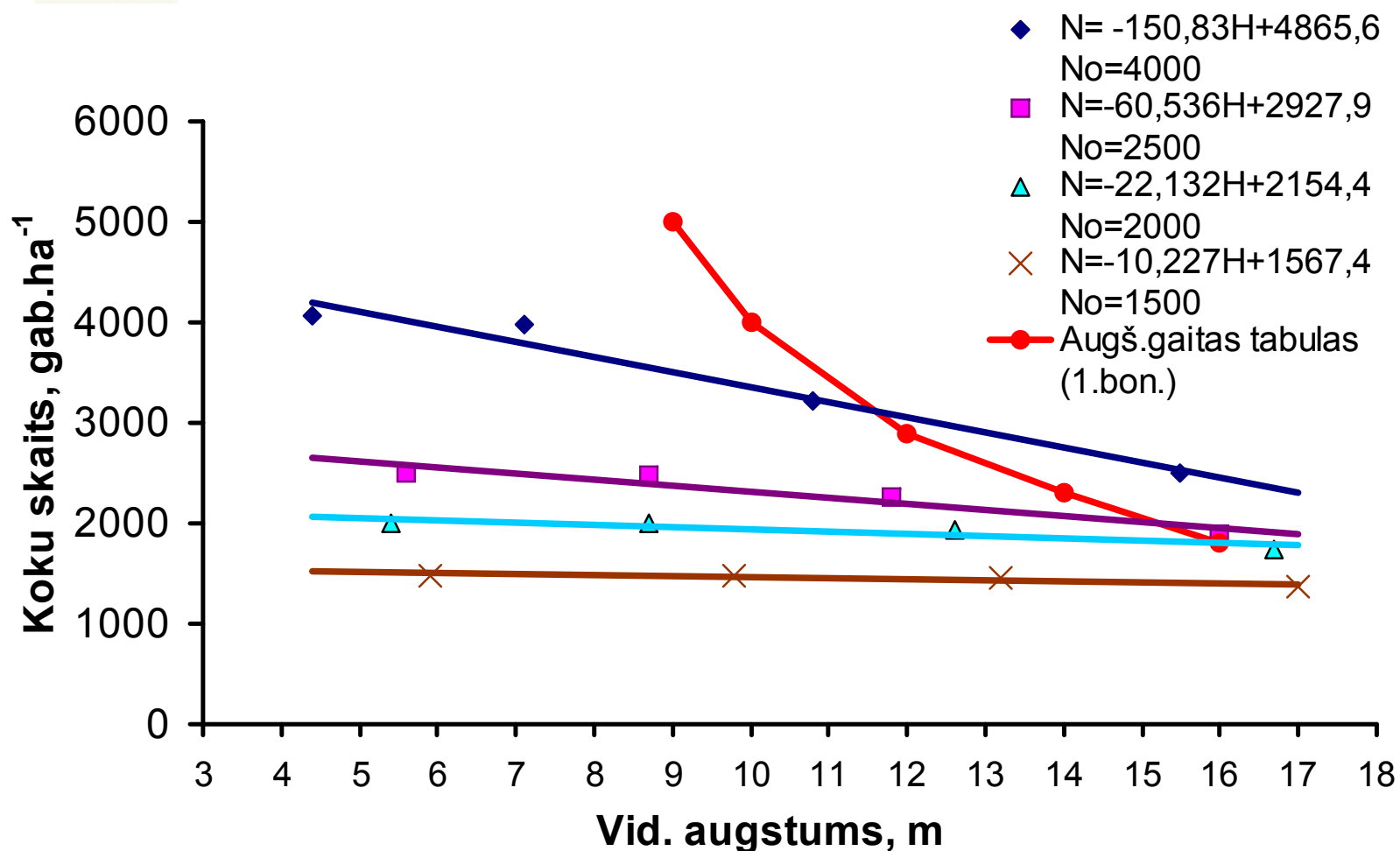
Koksnes krājas (šķērslaukuma) uzkrāšanās tradicionālā shēma

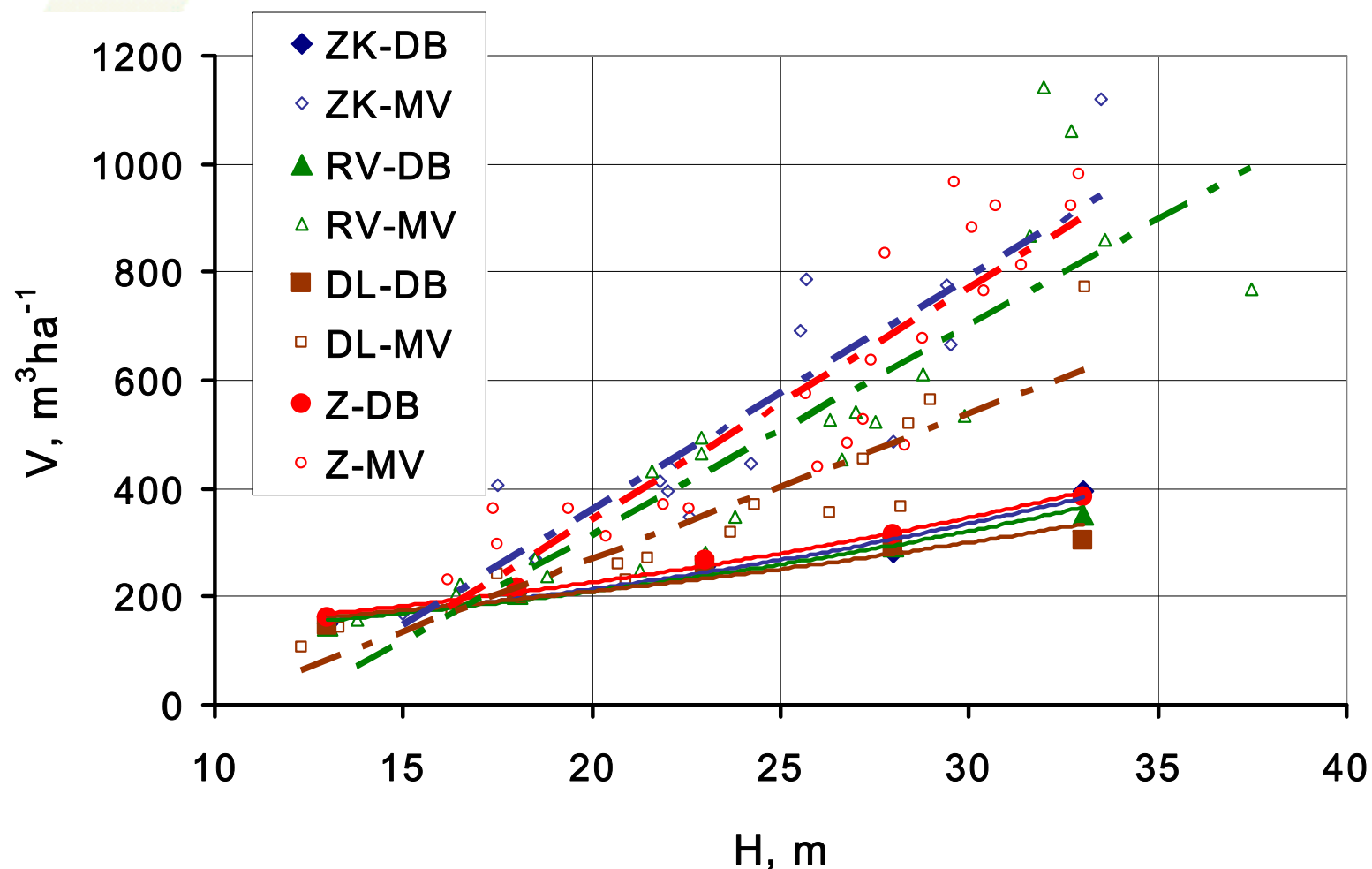
Kokaudžu ražības savdabības

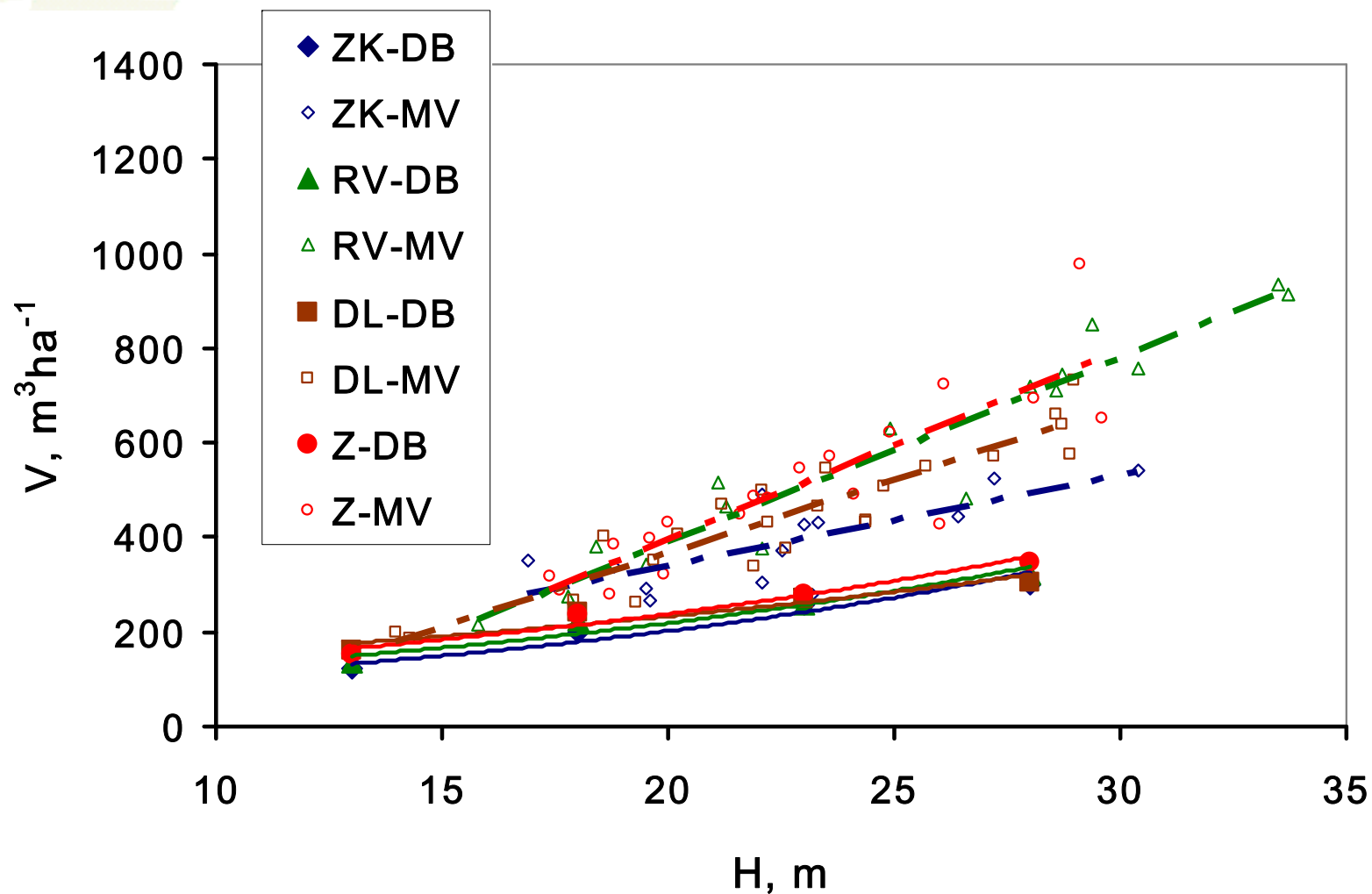
Koku skaits kā audzes augstuma funkcija atšķirīgas biežības jaunaudzēs

Priežu valdaudzes krājas izmaiņas Ziemeļkurzemes (ZK), Rietumvidzemes (RV), Dienvidlatgales (DL) un Zemgales (Z) MS mērķtiecīgi veidotās (MV) jaunaudzēs salīdzinājumā ar datu bāzē (DB) iekļautiem vidējiem rādītājiem

Eglu valdaudzēs (RV), Dienvidlatvijas jaunaudzēs salīdzinājumā

Parauglaukums E-5

Pirms 30 gadiem izcirsti visi bērzi

Parauglaukums E-6

Bērzi nav izcirsti

Parauglaukums E-5 Vesetniekos

Gads	Suga	Krāja, m ³ ha ⁻¹	Šķērs- laukums, m ² ha ⁻¹	Koku skaits, gab.ha ⁻¹	Vid. caurmērs, cm	Vid. augstums, m
1978.	P	50	7	324	17,8	15,0
	E	63	10	1484	9,2	8,5
	P+E	113	17	1808		
	B	98	12	486	18,3	17,0
	P+E+B	211	29	2294		
1986.	P	60	7	208	21,2	17,5
	E	82	10	376	18,6	15,5
	P+E	142	17	584		
1990.	P	65	7	188	21,9	19,5
	E	140	15	560	19,0	17,5
	P+E	205	22	748		
1999.	P	75	8	168	24,2	19,5
	E	262	27	915	19,2	18,0
	P+E	337	35	1083		
2006.	P	84	8	152	26,2	23,0
	E	281	28	904	19,8	19,5
	P+E	365	36	1056		
2011.	P	78	8	136	26,5	22,0
	E	315	30	772	22,2	19,5
	P+E	393	38	908		

Parauglaukums E-6 Vesetniekos

Gads	Suga	Krāja, m ³ ha ⁻¹	Šķērs- laukums, m ² ha ⁻¹	Koku skaits, gab.ha ⁻¹	Vid. caurmērs, cm	Vid. augstums, m
1978.	P	48	6	304	19,7	16,0
	E	37	7	1604	7,4	8,0
	P+E	85	15	1908		
	B	75	10	668	15,4	16,0
	P+E+B	160	23	2576		
1986.	P	65	7	184	22,6	19,0
	E	21	2	108	16,7	16,5
	P+E	86	9	292		
	B	80	11	532	18,6	16,0
	P+E+B	166	20	824		
1990.	P	74	8	180	22,3	20,0
	E	48	5	200	18,8	18,0
	P+E	122	13	380		
	B	105	12	516	18,8	18,0
	P+E+B	227	25	896		
1999.	P	66	8	148	26,3	21,0
	E	127	18	1148	14,1	12,5
	P+E	193	26	1296		
	B	86	10	320	19,6	18,0
	P+E+B	279	36	1616		
2006.	P	98	10	148	27,6	22,1
	E	191	21	1272	15,4	16,1
	P+E	289	31	1420		
	B	83	10	340	21,5	19,6
	P+E+B	372	41	1760		
2011.	P	100	10	148	28,3	23,0
	E	176	20	916	16,5	15,5
	P+E	276	30	1064		
	B	34	4	120	21,2	17,0
	P+E+B	310	34	1184		

Egles tīraudzes krāja izmērītajās un prognozētajās audzēs pēc 20 gadiem

